

MEMÒRIA ACTIVITATS 2018

RESIDÈNCIA
D'INVESTIGADORS

Brona

17 DE GENER 2018 – 19 DE MARÇ 2018

Cicle de

Conferències: **Cicle DILLUNS DE CIÈNCIA: Per què cal investigar en ... Biomedicina**

Organitza: Residència d'Investigadors, Delegació a Catalunya del CSIC, Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC), Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2)

Assistents: 330

Programa

17 de gener

Conferència: **Nanomedicina: cap al diagnòstic precoç, el tractament personalitzat i la medicina de precisió**

Ponent: Dra. Laura M. Lechuga (Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2))

La detecció precoç de malalties de manera mínimament invasiva, el seu immediat tractament a nivell personalitzat i el posterior seguiment de la seva evolució són els principals desafiaments a què ens enfrontem en la medicina del segle XXI. El diagnòstic actual necessita noves eines que puguin proporcionar un resultat gairebé instantani de forma precisa, amb una mínima incomoditat per al pacient. Una identificació primerenca permetria una ràpida capacitat de resposta i la immediata aplicació del tractament específic i, per tant, oferiria més possibilitats de recuperació al malalt.

Els importants avenços en el camp de la nanomedicina estan propiciant que aquesta necessitat es converteixi en una realitat gràcies als desenvolupaments en nanodispositius biosensors i "point-of-care" i la seva confluència amb els mòbils intel·ligents d'última generació i als sistemes nanoterapèutics. Ja s'han desenvolupat nanopartícules que poden reconèixer, detectar i destruir selectivament cèl·lules canceroses com també nanosensors que permeten detectar en gotes de fluids biològics quantitats extremament baixes de molècules que revelen el començament d'un càncer o altres malalties. Els dispositius "point-of-care" podran mesurar l'estat de salut del pacient i transmetre aquesta informació directament al personal mèdic, sense alterar la seva vida normal. Sens dubte que la nanomedicina seguirà sorprenent-nos amb avenços que redundaran en una millora de la qualitat de vida de la nostra envellida societat i que ajudarà a resoldre els problemes provocats per les principals malalties com el càncer, els desordres neurodegeneratius i les malalties cardiovasculars.

22 de gener 2018

Conferència: **Coagulació i trombosi: mantenint l'equilibri**

Ponent: Dr. Pablo García De Frutos (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC))

La coagulació de la sang és un dels sistemes de resposta al dany més importants del cos humà. No solament manté la sang circulant lliurement, també proveeix de senyals les cèl·lules de la sang i els vasos per mantenir-les funcionals i en equilibri.

La pèrdua d'aquest balanç pot provocar la formació de trombes, el primer problema de salut de la humanitat ja que s'associa a morts en malalties cardiovasculars, infeccioses i càncer.

En el nostre grup investiguem la funció de proteïnes de la sang i el seu efecte sobre les cèl·lules de l'endoteli i de la sang.

29 de gener

Conferència: **Impacte dels nous contaminants ambientals sobre la salut**

Ponent: Dr. Eduardo Rodríguez Farré (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC))

Una constel·lació de nous productes generats per diverses activitats industrials, o subproductes d'elles, s'ha introduït en el medi ambient i pot arribar a l'entorn humà a través de l'aire, l'aigua o, principalment, els aliments. La incorporació d'aquests xenobiòtics —agents aliens a la vida— a l'organisme induïx o afavoreix l'aparició de nombroses patologies. Preocupen especialment les alteracions endocrines, les patologies neurològiques i les afeccions respiratòries, entre altres també d'importants.

5 de febrer

Conferència: **El cervell i les seves malalties**

Ponent: Dr. Francesc Artigas (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC))

El cervell humà és l'eina biològica més complexa generada al llarg de l'evolució. Conté uns 100.000 milions de neurones que es comuniquen entre si a través de senyals elèctrics i químics (neurotransmissors). L'activitat cerebral està organitzada en forma de circuits neuronals responsables de les seves múltiples activitats sensorials, motores, cognitives i emocionals, i en els quals participen grups neuronals de diverses àrees cerebrals. Com qualsevol eina complexa, el cervell s'espalla de maneres diverses, donant lloc a tot un seguit de malalties neurològiques i psiquiàtriques, com la malaltia de Parkinson, les demències, la depressió o l'esquizofrènia, per citar-ne algunes de les més conegudes. Les malalties neurològiques estan causades per la mort de grups neuronals (processos neurodegeneratius), mentre que les malalties psiquiàtriques, en general, es produeixen per alteracions funcionals dels circuits cerebrals i no impliquen la mort de neurones. La recerca en el camp de les neurociències implica milers d'investigadors en tot el món i està orientada a conèixer millor el funcionament del cervell i a obtenir tractaments per a les seves malalties, moltes de les quals (en particular les neurològiques) no tenen tractaments adequats.

12 de febrer

Conferència: **Pancreatitis aguda o com s'escampa la inflamació per tot el cos**

Ponent: Dr. Daniel Closa (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC))

La pancreatitis aguda és un procés autodigestiu i inflamatori del pàncrees que en determinats casos pot posar en risc la vida del pacient. El motiu, però, no és el dany que pateix el pàncrees sinó la manera com la inflamació es va escampant per la resta del cos fins a desembocar en una fallida multiorgànica.

Analitzarem quina mena de senyals s'envien des del teixit pancreàtic, com afecten la resta d'òrgans i de quina manera podem intentar actuar sobre aquests missatgers per mirar d'aturar aquest procés.

19 de febrer

Conferència: **Desenvolupament d'una teràpia cel·lular: del laboratori a l'hospital**

Ponent: Dra. Anna Serrano (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC))

La fibrosi pulmonar idiopàtica és una malaltia progressiva dels pulmons per a la qual actualment no disposem de cap teràpia. En aquesta conferència s'explicaran les passes fetes en el procés per desenvolupar una nova teràpia cel·lular d'aquesta malaltia. El recorregut partirà de la idea original, seguirà amb els treballs experimentals, i culminarà amb les primeres proves en pacients.

5 de març

Conferència: **Avenços en el tractament de la malaltia de Parkinson: noves estratègies terapèutiques per controlar l'expressió de gens en el cervell**

Ponent: Dra. Analía Bortolozzi ((Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC)

La malaltia de Parkinson és el segon trastorn neurodegeneratiu més comú després de la malaltia d'Alzheimer i afecta més del 1% de la població. Bàsicament, es caracteritza per la pèrdua de neurones dopaminèrgiques en la substància negra que té com a resultat la presència de símptomes motors severos. No obstant això, altres àrees cerebrals també estan alterades i deixen una varietat de símptomes no motors que inclouen disfuncions olfactòries, trastorns del son, depressió, ansietat, al·lucinacions, fatiga, deficiències cognitives i demència. Els tractaments actuals són simptomàtics, la majoria modulant l'activitat dels circuits motors. La conferència se centrarà en el desenvolupament de noves estratègies terapèutiques que intenten reduir la progressió de la malaltia.

12 de març

Conferència: **Macròfags i regeneració renal: fet o ciència ficció?**

Ponent: Dra. Anna Sola (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC)

El ronyó ha estat considerat com un òrgan sense habilitats regeneratives. No obstant això, en els últims anys aquest dogma ha estat desafiat i en l'actualitat s'especula que el ronyó humà pot regenerar-se en alguns contextos, però els mecanismes de regeneració renal romanen desconeguts. Podem aspirar a obtenir una teràpia cel·lular regenerativa per enfrontar-nos a les malalties renals?

19 de març

Conferència: **Desenvolupament de nous biomarcadors per a diagnòstic i tractament de malaltia cardiovascular**

Ponent: Dra. Vicenta Llorente (Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona (IIBB-CSIC)

En aquests moments ja s'ha pogut identificar un receptor que facilita l'acumulació de colesterol de manera descontrolada en la paret dels vasos sanguinis i en el cor. Es considera que aquest receptor és una potencial diana terapèutica en aterosclerosi i cardiomiopatia. Per això, s'estan desenvolupant nous fàrmacs que ataquin i bloquegin l'activitat d'aquest receptor de manera específica. A més, s'estan testant en sang nous identificadors o biomarcadors que permetin la detecció i per tant la prevenció d'aquest procés acumulatiu de colesterol en pacients amb malaltia cardiovascular.

25 DE GENER 2018 - 28 DE JUNY 2018

Cicle de

Conferències: **XIII Cicle de CONVERSES AL RAVAL "Tal com som, tal com érem"**
Les empremtes del poder: Una mirada des de l'arqueologia i l'antropologia.

Organitza: Residència d'Investigadors, Institució Milà i Fontanals del CSIC

Assistents: 97

Programa

25 de gener

Conferència: **De la vaca a la brasa a l'alta cuina contemporània: expressions del poder a través de la dieta al llarg de la història..**

Ponent: Sílvia Valenzuela (Institució Milà i Fontanals (IMF - CSIC))

L'aliment i, en particular, el consum de carn, ha estat tradicionalment emprat com a símbol de poder i estatus social. Un dels elements de l'expressió de poder és la capacitat de diferenciar-se de la resta. Ja sigui per quantitat, per qualitat, per diversitat o per exclusivitat, l'aliment ha estat - i encara és- un element diacrític cabdal. En aquesta xerrada repassarem diferents evidències materials i documentals per veure com l'expressió del poder a través dels aliments ha canviat al llarg del temps, des de la prehistòria fins als nostres dies.

22 de febrer

Conferència: **El control dels recursos i de la tecnologia com a estri de poder. Reflexions des de l'arqueologia**

Ponent: Xavier Terradas (Institució Milà i Fontanals (IMF - CSIC))

Amb el desenvolupament de les pràctiques econòmiques inherents a les societats pageses del Neolític es comencen a definir algunes produccions artesanals.

Una de les conseqüències d'aquesta creixent especialització tècnica és l'aparició d'agents que mantenen un control sobre certs recursos i innovacions tècniques, objecte de poder per part d'elits emergents.

22 de març

Conferència: **El poder a la recerca arqueològica**

Ponent: Diego Pedraza Marín

L'Arqueologia, al menys des d'algunes de les seves escoles, ha abordat l'estudi de les societats passades en la seva dinàmica evolutiva. En aquest context, algunes autores i autors han afrontat l'estudi del poder, la seva natura i característiques. En aquesta sessió mostrarem de forma sintètica el tractament del poder per part de les arqueòlogues i arqueòlegs, sense oblidar mai que aquestes recerques es troben sempre articulades des del present.

26 d'abril

Conferència: **Llinatge, treball i exotisme a la definició del poder a la societat calcolítica ibèrica**

Ponent: Leonardo Garcia Sanjuan (Departament de Prehistòria i Arqueologia, Universitat de Sevilla)

La complexitat social constitueix un dels problemes més àmpliament debatuts en el context de les societats de la Prehistòria recent ibèrica, i molt particularment en el cas de les de l'Edat del Coure i la fase antiga de l'Edat del Bronze. En aquesta conferència es planteja una discussió de la definició i natura del poder a la societat calcolítica ibèrica sobre la base de les noves troballes i estudis científics que es duen a terme a l'assentament de Valencina de la Concepción (Sevilla).

31 de maig

Conferència: **Exercir el poder a través del cos**
Ponent: Josep Martí (Institució Milà i Fontanals (IMF - CSIC))

Difícilment trobaríem un àmbit de les relacions humanes en el qual d'una manera o altra no s'exerceixi el poder, i aquest es manifesta molt especialment en els usos socials dels cossos. Si això és vàlid arreu, pel que es refereix a la nostra societat, es fa particularment palès en aquelles relacions interpersonals asimètriques que es generen en el context de discursos relacionats amb el gènere i els propis de la "colonialitat".

28 de juny

Conferència: **Els animals i el poder: Notes històriques i antropològiques sobre els hudites de al-Àndalus i els alauites del Marroc**
Ponent: Aurora González Artigao (Institut de Llengües i Cultures del Mediterrània i Orient Pròxim (ILC - CSIC))
Araceli González Vázquez (Institució Milà i Fontanals (IMF - CSIC))

Mitjançant un examen de la informació de caire etnogràfic i antropològic que transmeten diverses fonts històriques relatives, per una part, a la dinastia hudita de al-Àndalus, i, per altra, a la dinastia alauita del Marroc, establim una sèrie de reflexions antropològiques sobre les relacions humans-animals i les relacions de poder.

29 DE GENER 2018

Jornada: **Jornada Internacional "El jardí com a font històrica: Mesopotàmia, Egipte, Grècia i Roma"**
Organitza: Facultat de Geografia i Història (Universitat de Barcelona)
Assistents: 42

1 - 2 DE FEBRER 2018

Conferència: **CIBER - BBN**
Organitza: Universitat Autònoma de Barcelona
Assistents: 20

6 - 9 DE FEBRER 2018

Congrés: **Per què l'anàlisi de la conversa (AC) en l'era de "Big Data"?**
Organitza: Departament de Didàctica de la llengua - UAB
Assistents: 20

15 DE FEBRER - 14 DE JUNY 2018

Congrés: **"... I més Visions de Grècia"**
Organitza: Associació Catalana de Neohel·lenistes
Assistents: 150

En la represa d'activitats de la nostra Associació hem trobat oportú de presentar un programa eclèctic que, d'una banda, ens recordi a tots, ja des del mateix títol, la primera etapa, curulla d'afortunades aportacions, i, alhora, mostri camins nous i propostes engrescadores en l'inesgotable àmbit de la literatura i la cultura neogregues.

Ens era un deure, que ara complirem amb el màxim goig, de retre un homenatge a la memòria de Carles Miralles, que tantes vegades com li ho vam demanar va acceptar de contribuir amb el seu saber i la seva sensibilitat als nostres cicles.

Dos autors, Kostas Kariotakis i Nikos Khuliaràs, ens permetran de situar-nos a un i altre extrems del segle XX: una perspectiva que sens dubte projectarà una llum de comprensió sobre el complex desenvolupament de la literatura grega en uns temps crucials.

A uns altres extrems, els de la Mediterrània, ens portarà el fenomen fascinant dels combats poètics. I, encara en l'àmbit del folklore, tindrem ocasió, també, que la poesia i la música populars se'ns facin presència viva.

Confiam que trobareu atractiu aquest cicle. Serà un goig poder-vos-hi retrobar.

Programa

15 de febrer

Conferència: **Kostas Kariotakis. Cap a una poètica de la modernitat: del θείο Τραγούδι a la ταπεινή τέχνη χωρίς ύφος**
Ponent: Jesús Cabezas Tanco

14 de març

Conferència: **"Bec de l'aigua que tu beus": La cançó tradicional grega**
Ponent: Khristos Barbas

19 d'abril

Conferència: **L'univers de Nikos Khuliaràs traslladat al català**
Ponent: Kleri Skandami
Mercè Guitart

17 de maig

Conferència: **Homenatge a Carles Miralles . Carles Miralles: L'altra vida**
Ponent: D. Sam Abrams

14 de juny

Conferència: **"Lliberau-nos, sant Antoni, de llengo de glosador": els combats poètics en la tradició popular de Xipre i les Balears**
Ponent: Eusebi Ayensa

21 DE FEBRER 2018 - 26 DE JUNY 2018

Cicle: **CIÈNCIA EDITADA**
Organitza: Residència d'Investigadors, El Viejo Topo, Institució Milà i Fontanals del CSIC
Assistents: 279

Programa
21 de febrer

Presentació
del llibre:

¿Reforma o Ruptura? Una aproximación crítica a las políticas del Partido Comunista de España entre 1973 y 1977

Ponent:

Dr. Pelai Pagès i Blanch (Professor titular d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona)
Dr. Enrique González De Andrés (CSIC)

13 de març

Presentació
del llibre:

Clase antes que nación: trabajadores, movimiento obrero y cuestión nacional en la Barcelona metropolitana, 1840-2017

Ponent:

Jose Luis Oyón
Álvaro Girón

20 de març

Presentació
del llibre:

La reproducción en la Prehistoria. Imágenes etno y arqueológicas sobre el proceso reproductivo

Ponent:

Dra. Assumpció Vila Mitjà (CSIC)
Dr. Jordi Estévez Escalera (UAB)
Dr. Jordi Grau (UAB)
Dra. Dolors Molas Font (Prof. d'Arqueologia de la UB)
Eva Ros (Màster en Arqueologia per la UAB)

18 d'abril

Presentació
del llibre:

Laudato si' y grandes ciudades. Propuestas de una ecología integral

Ponent:

Lluís Martínez Sistach (Facultat de Teologia de Catalunya)
Joan O. Grimalt (CSIC)

24 d'abril

Presentació
del llibre:

Muertos y heridos y otros textos

Autor:

Nicasio Landa

Ponent:

Dr. Jon Arrizabalaga (IMF - CSIC)
Javier Martínez - Antonio (Investigador principal convidat FCT, CIDEHUS, Universitat d'Évora, Portugal)
Guillermo Sánchez

29 de maig

Presentació
del llibre:

El Cerebro i la Bomba Atòmica. La Neurociència i la Guerra Freda

Ponent:

Dr. José María Palacios (Frontera Biotechnology)
Dra. Guadalupe Mengod (IIBB-CSIC, IDIBAPS, CIBERNED)

26 de juny

Presentació
del llibre:

La sostenibilitat de la pesca a Catalunya. Perspectiva des de la Ciència

Autor:

Dr. Francesc Sardà Amills (Doctor en Ciències Biològiques per la Universitat de Barcelona)

8 - 22 DE MARÇ 2018

Cicle de

Conferències: **Cicle de col·loquis VULNERABLES**

Organitza: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT), Institució Milà i Fontanals del CSIC, Residència d'Investigadors

Assistents : 55

Allunyant-se dels estereotips que han marcat la historiografia tradicional sobre el passat de la infermeria, el cicle pretén combinar, per mitjà de tres estudis de cas, la història de la compassió amb el paper desenvolupat per les dones en les missions humanitàries, tant en contextos bèl·lics com de desastres naturals. Més enllà de la formació acadèmica i de les carreres professionals de les tres principals protagonistes dels relats, l'atenció es focalitza sobre les seves actituds i percepcions, com també sobre el coneixement acumulat i compartit per elles com a conseqüència de les pràctiques compassives i, en concret, les cures d'infermeria.

Programa

8 de març

Conferència: **Save the Children and the question of compassion for 'enemy' children**

Ponent: Rebecca Gill (University of Huddersfield (Huddersfield, UK))

El 1919, el Save the Children Fund començà a finançar tasques de socors a Alemanya amb infants malnodrits. Aquesta iniciativa constituïa una demostració pràctica de compassió a la vegada que una protesta política contra el bloqueig britànic d'Alemanya a la fi de la Primera Guerra Mundial. Alhora, l'organització intentava esdevenir una associació internacional amb el mandat de 'salvar' tots els infants. Mitjançant els recentment descoberts papers d'Emily Hobhouse (el seu pla d'alimentació escolar a Leipzig fou finançat per Save the Children), aquesta xerrada examinarà els problemes pràctics que plantejava l'alimentació de llargues cohorts d'infants a la llum de la nova ciència de la nutrició, i explorarà alguns dels debats interns d'aquesta organització al voltant de com compaginar la cura dels infants dels països 'enemics' amb la necessitat de construir aliances internacionals.

15 de març

Conferència: **"I have done my own duty": la fatiga de la compassió en Florence Nightingale**

Ponent: Dolores Martín Moruno (Université de Genève (Ginebra))

Florence Nightingale ha estat, sense cap dubte, la figura més celebrada en la història de la infermeria. Més coneguda com "la dama del llum" per les rondes que realitzava durant la nit per vigilar l'estat de salut dels soldats convalescents durant la Guerra de Crimea (1853-1856), el seu caràcter encarna la importància de la compassió, una reacció al sofriment aliè que sempre es tradueix en una acció per alleujar-ho, en la pràctica fundacional de les cures d'infermeria.

Ella mateixa reforçava la seva pròpia imatge com a mare compassiva dels soldats de l'hospital de Scutari quan explicava en una de les seves cartes des de Crimea, que només estava complint amb la seva obligació en lluitar contra la misèria generada per la guerra. Aquesta imatge heroica de Nightingale contrasta, no obstant això, amb una altra faceta més vulnerable com a possiblement malalta del que avui es denomina síndrome de fatiga crònica o fatiga compasional.

Aquesta dolència, que afecta especialment als treballadors humanitaris, està directament relacionada amb la seva exposició constant al dolor aliè, així com als obstacles que troben per posar-li remei a causa de les dificultats del terreny. A la llum de la correspondència que Nightingale va mantenir durant el conflicte de Crimea, aquesta xerrada proposa examinar la vulnerabilitat dels agents humanitaris en convertir-se en víctimes col·laterals dels conflictes armats.

22 de març

Conferència: **Fernanda Jacobsen y la Scottish Ambulance Unit en la Guerra Civil Española**
Ponent: Linda Palfreeman (Universidad CEU-Cardenal Herrera (Elx))

Quan la guerra civil va esclatar a Espanya al juliol de 1936, la República va llançar una crida mundial per a assistència mèdica. Milers de persones per tot el món van respondre a l'anomenada – la unitat d'ambulància del Comitè Español d'Ajuda Mèdica (SMAC) va ser la més reconeguda de les organitzacions britàniques involucrades. No obstant això, hi havia altres empreses d'aquest tipus sobre les quals se sap ben poc – una d'elles és la Unitat d'Ambulància Escocesa (Scottish Ambulance Unit).

La Unitat d'Ambulància Escocesa estava integrada per sis ambulàncies i un camió carregat de material sanitari, juntament amb un equip de vint voluntaris. L'única dona de l'equip va ser la comandant, Fernanda Jacobsen. Fernanda va ser inicialment nomenada oficial d'enllaç i intèrpret, ja que parlava espanyol i tenia contactes al govern republicà -de gran ajuda per organitzar el treball de la Unitat a l'assetjada capital del país, Madrid. No obstant això, Fernanda aviat va demostrar ser indispensable, tant que va romandre en el lloc de comandament de la Unitat en cadascuna de les seves successives expedicions a Espanya, durant un període d'aproximadament dos anys, des de setembre de 1936 fins a juliol de 1938. Audaç, valenta i compassiva, Fernanda arriscava la seva pròpia vida per alleujar el sofriment d'un poble necessitat. Era venerada i adorada pel poble espanyol.

15 DE MARÇ 2018

Conferència: **5th iSwitch Progress Meeting**
Organitza: Horizon 2020
Marie Curie Actions
Assistents: 120

9 - 24 D'ABRIL 2018

Cicle de
Conferències: **DILLUNS DE CIÈNCIA: per què fer recerca en ... GEOLOGIA**
Organitza: Residència d'Investigadors, Obra Social "la Caixa", Delegació del CSIC a Catalunya, Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera (ICTJA)
Assistents : 72

Programa

9 d'abril

Conferència: **Perillositat geològica: com l'avaluació de la perillositat volcànica millora la seguretat dels qui viuen a l'ombra dels volcans**
Ponent: Dra. Laura Becerril (Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, ICTJA - CSIC)

Els fenòmens naturals com a inundacions, terratrèmols, tsunamis, esllavissaments o els volcans desperten cada vegada més l'interès dels científics i la societat. La seva freqüència i magnitud no sembla haver incrementat en els últims anys. No obstant això, i degut en gran part al creixement exponencial de la població mundial, els seus efectes són cada vegada més devastadors. L'estudi d'aquests "geo-perills" permet no només identificar-los, reconeixent al mateix temps les seves causes i efectes, sinó també poder establir mesures de prevenció i mitigació ells abans de que succeeixin. En el ICTJA-CSIC s'estudien els processos volcànics i l'avaluació dels perills associats a aquests fenòmens geològics. Més de 2 milions de persones a Espanya viuen a l'ombra dels volcans, sent centenars de milions les que ho fan al voltant del món. L'anàlisi de la perillositat volcànica és, per tant, una aplicació científica d'alt interès ja que pot ajudar a reduir l'impacte de les possibles futures erupcions sobre la societat.

16 d'abril

Conferència: **Canvis ambientals en el registre geològic: l'ús de la paleoecologia per al món actual i futur**

Ponent: Dra. Encarni Montoya (Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, ICTJA - CSIC)
Jordi Díaz (Vicedirector, Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, ICTJA - CSIC)

El món està canviant en l'actualitat amb una velocitat i magnitud que posa en dubte la viabilitat dels sistemes de la Terra per poder fer front a aquesta nova situació. Les projeccions del Panell Intergovernamental sobre el Canvi Climàtic per a finals d'aquest segle són un exemple àmpliament conegut d'aquesta tendència de canvi. El registre geològic proporciona informació indispensable de com els sistemes han anat canviant al llarg del temps i quin o quins han estat els motors d'aquests canvis. Així, l'estudi dels arxius sedimentaris representa l'única eina empírica d'estudi per conèixer el comportament dels sistemes de la Terra enfront d'esdeveniments de caràcter pertorbador que pot ser utilitzada per entendre la resposta dels sistemes actuals i predir la futura. En aquesta xerrada s'explicaran també alguns exemples concrets de recerques paleoecològiques orientades a estudiar les dinàmiques de la vegetació enfront d'esdeveniments com a erupcions volcàniques o canvis climàtics del passat.

24 d'abril

Conferència: **Estructura i dinàmica de la Terra: desvetllant les incògnites del planeta**

Ponent: Dra. Mar Moragas (Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, ICTJA - CSIC)

Com és la Terra en el seu interior? Com i quan es varen formar les serralades? Com estaven distribuïts els continents fa 180 milions d'anys? Aquestes i moltes altres preguntes sobre el nostre planeta són les que ens fem i intentem respondre un grup d'investigadors i investigadores de l'Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera, ICTJA,CSIC. Més enllà de les inquietuds de la recerca en si, la comprensió del nostre planeta és rellevant en el nostre dia a dia. L'exploració de recursos naturals, emmagatzematge de CO₂, on i perquè és generen els terratrèmols són alguns dels aspectes que, entre molts d'altres, tenen un interès i un impacte directe en la societat. En aquesta xerrada, és mostraran alguns dels projectes que es desenvolupen a l'ICTJA al voltant de l'estudi de la dinàmica i estructura de la Terra. L'observació directa de les roques, l'obtenció d'informació a partir de dades geofísiques i el seu posterior anàlisi, el desenvolupament de models analògics i numèrics així com activitats de divulgació amb les generacions més joves són algunes de les tasques que formen part del dia a dia dels investigadors i investigadores en l'àmbit de les Ciències de la Terra.

19 D'ABRIL 2018

Jornada:	XII Cicle: CIÈNCIA, SOCIETAT I ENVELLIMENT. El nostre teixit associatiu: la gent gran estem organitzats
Organitza:	Residència d'Investigadors, Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (fatec)
Participació:	Lluís Calvo i Calvo
Moderació:	Jaume Jané
Assistents:	20

20 - 29 D'ABRIL 2018

Exposició:	Postllibres, Neollibres, No Llibres: un viatge de reinterpretació
Organitza:	Residència d'Investigadors, Ministerio de Economía, Industria y Competitividad, Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FECYT), CSIC
Assistents:	71

Exposició Postllibres que va sorgir de la biblioteca del Centre d'Investigació i Desenvolupament del CSIC a partir de la reflexió sobre el paper de les biblioteques científiques i dels llibres físics a l'era digital. Es podrà visitar amb obra de nova creació a la Sala d'exposicions de la Residència d'Investigadors del 20 al 29 d'abril, en el marc de Sant Jordi.

Programa

20 - 27 d'abril 2018

Taller: **Esculpint el llibre: ciència, poètica, tècnica**

Ja tenim el concurs de relats en marxa i ben aviat iniciarem les activitats. Us anunciem el taller 'Esculpint el llibre: ciència, poètica, tècnica', que organitzarem els dies 20 i 27 d'abril a la Residència d'Investigadors de Barcelona. De 16h a 19h. Anirà a càrrec del col·lectiu d'artistes 4-Elements i explorarà les relacions entre llibres, ciència i art.

És una bona ocasió per a l'encontre distès amb persones de disciplines diverses que volen conèixer altres formes de pensar i d'exercitar habilitats diferents a les quals estan habituades a través de la creació individual i col·lectiva. Es desenvoluparà en dues sessions, en divendres a la tarda.

El taller s'organitza en paral·lel a l'exposició Postllibres que va sorgir de la biblioteca del Centre d'Investigació i Desenvolupament del CSIC a partir de la reflexió sobre el paper de les biblioteques científiques i dels llibres físics a l'era digital. Es podrà visitar amb obra de nova creació a la Sala d'exposicions de la Residència d'Investigadors del 20 al 29 d'abril, en el marc de Sant Jordi.

3 - 6 DE MAIG 2018

Exposició:	LA CIÈNCIA DELS COLORS. Immersions en les creacions de Montserrat Farré
Organitza:	Residència d'Investigadors
Assistents:	118

En la pintura que presento destacaré la part artística i intel·lectual.

En la part artística haig de destacar la llibertat per expressar. Vaig abandonar el dilema entre bonic i menys bonic, per donar a l'obra la sinceritat i honestetat que requereix. D'aquesta manera he renunciat a la complaença externa per descobrir d'interior de si mateixa i acceptar-ho. Podria dir un horitzó llunyà.

He intentat investigar " que era expressar mitjançant els medis dels que jo disposava", Què volia dir tot allò què amb una taca de color i la línia, donava alguna cosa que per ella mateixa existia. La existència d'un traç que no s'oblida. Un traç què conté emoció. La emoció que trobo en l'observació de la natura, amb tot el que ella em fa viure i sentir. Viure els colors, els canvis de llum. En un instant tot pot ser diferent, suggeridor d'un pensament nou, una sensació, que sense saber-ho anirà al lloc del seu destí. Endinsar-se en el món de l'art i intentar aprendre dels mestres que han fet escola, havent estat innovadors, dona energia per continuar en un món ple de sorpreses, interrogacions i enigmes.

El meu treball és una investigació sobre la meva evolució pictòrica i escultòrica en relació amb la meva evolució personal. Un camí d'una part de reflexió interior i l'altra d'acció. Un camí que acompanya.

Montserrat Farré Solsona
Barcelona 20 febrer 2018

La Ciència dels Colors

Immersions en les creacions de Montserrat Farré

En el procés creatiu de Montserrat Farré es poden trobar alguns dels elements que han configurat i han fet que avui, la creació artística, i de manera especial la de caire pictòric, tingui unes característiques ben diferents a allò que durant molt segles ha marcat la història creativa.

Com ja és ben conegut, la creació artística s'ha anat configurant al llarg dels segles –posen per cas des del Renaixement- en un continuat i progressiu procés per no solament esdevenir un instrument que pugui reflectir i/o reproduir la realitat. Aquesta idea ja va ser exposada per Wilhelm Worringer en la seva obra *Abstraktion und Einfühlung* (Abstracció i Compenetració) (1908), obra en la qual parlava que una part significativa de l'art occidental s'havia dut a terme a partir de la identificació amb l'objecte. De manera específica, deia que les civilitzacions mediterrànies eren les que havien tingut més incorporada aquesta identificació amb l'objecte.

Aquest procés, que podríem anomenar de "des identificació", ha tingut diversos moments destacats al llarg de la Història: ens fixarem en dos exemples concrets que il·lustren aquesta evolució. En primer terme, allò que va viure Albrecht Dürer la nit del 7 de juny de 1525. L'artista alemany estava assistint a la Dieta de Nuremberg en la qual es va decidir recolzar la Reforma luterana. La intensa vivència de la situació el va dur a tenir malsons aquella nit i, en el moment en què es va despertar, va reproduir aquesta malsons. Aquesta aquarel·la va titular-la "Visió de malson" (*Visión de pesadilla*) i al peu d'ella va escriure:

"El 1525, durant la nit del dimecres al dijous després de Pentecostes, vaig veure en sons el que representa aquesta aquarel·la: una multitud de trombes d'aigua que queien del cel.

La primera va colpejar la terra a una distància de quatre llegües: la sacsejada i el soroll van ser terrorífics, i tota la regió va restar inundada. Tan em va fer patir això que em vaig despertar. Després, les altres trombes, espantoses per la seva violència i el seu número, van colpejar la terra, unes més lluny i altres més a prop. I queien des de tan alt que semblaven baixar amb lentitud.

Però quan la primera tromba va estar a prop del terra, la seva caiguda va ser tan ràpida i va fer tan soroll i va aixecar tal huracà que em vaig despertar, tremolant com una fulla, i vaig trigar molt de temps en refer-me.

De tal sort que, una vegada despert, vaig pintar el que aquí dalt es veu. Deu encamina totes les coses cap el seu millor bé".¹ Aquestes paraules i aquesta pintura de Dürer possiblement es pot considerar, fins el coneixement que tenim a hores d'ara, el primer moment conegut en què un artista pinta allò que ha viscut en el seu inconscient, més enllà de la còpia de la realitat.

D'alguna manera, aquesta vivència i aquesta creació de Dürer connecta, passats quasi ben bé 400 anys, amb allò que va viure Vassily Kandinsky un capvespre de 1908 quan, tot arribant al seu estudi, a Munich es va adonar que, tal com va escriure més tard, "en el moment d'obrir la porta de l'estudi, em vaig veure de sobte davant una pintura de bellesa indescriptible i incandescent. Perplex, em vaig aturar veient-lo. El quadre no tenia tema, no descobria cap objecte identificable i hi era totalment compost de brillants taques de color [...] Una cosa es manifestà per a mi: que l'objectivitat, la descripció d'objectes, no era necessària a les meves pintures i, en realitat, les perjudicava".²

Dos anys després, Kandinsky va pintar una aquarel·la sense cap mena de referència objectual o de caire figuratiu, sense cap relació amb la realitat. Aquesta obra es considerada la primera obra abstracta contemporània.

Aquestes dues experiències de dos dels grans mestres de la història de la pintura i de la creació artística tenen en comú el fet que deixaven de costat la realitat per a donar primacia a la forma i al color, lliures de tota referència representativa però, a la vegada, amb un fort component personal i, fins i tot, simbòlic. És a dir, que tant en el cas de Dürer com en el de Kandinsky, malgrat el pas del temps, ambdós volien que les seves pintures fossin expressió d'una necessitat interna, personal. En el cas de Kandinsky, aquest va deixar exposades les seves idees sobre la necessitat d'una creació resultat d'una necessitat interna, abstracte, en la seva obra de 1912 Sobre l'espiritual en l'art (Über das Geistige in der Kunst). Si Kandinsky va deixar les seves idees sobre l'art en aquesta obra, la seva sèrie de pintures de 1913 anomenades "Improvisacions" van significar la concreció plàstica dels seus pensaments, fins el punt que quan van ser exposades a

Londres aquell mateix any un crític va dir que "Eren pura música visual i [sense cap mena de dubte] expressió emocional amb signes visuals abstractes".³

Com és ben conegut, l'evolució de la pintura va anar progressivament cercant noves formes, tot cercant que la llibertat de l'autor fos la clau de volta de la creació artística.

L'arribada de la fotografia accelerà el procés i en el segle XIX ja ens trobem una dinàmica que propicia que els moviments artístics es vagin encavalquen els uns amb els altres... ara ja no es parla de "Renaixement", "Barroc" o "Neoclassicisme" com a arts totals sinó que arriba l'impressionisme, després el puntillisme, el fauvisme, l'expressionisme, el cubisme, el dadaisme, el surrealisme, l'abstracció, l'expressionisme abstracte...

Aquest seguit de referències són les que donen el context per a fer una immersió en el món creatiu de Montserrat Farré qui, a través de les seves pintures en color i amb d'altres materials comparteix amb tots nosaltres les seves vivències i la seva manera de veure interpretar el món.

Montserrat Farré és una creadora intensa que, contínuament i en diferents tipus de formats creatius, ens convida a intentar anar més enllà de la realitat del nostre entorn, tot cercant noves visions que ens ajudin a anar més enllà de la simple materialitat i gaudir amb la més gran intensitat possible d'altres formes d'apropar-nos i de viure el nostre dia a dia. De la mateixa manera que alguns grans creadors com Antonio López, les seves obres inviten a la calma, a la contemplació i a la introspecció reflexiva.

“La Ciència dels Colors” vol presentar una ínfima part del gran treball que al llarg de molts anys na Montserrat Farré ha dut i duu a terme.

Per a la Residència d'Investigadors és gran una satisfacció presentar aquesta mostra, l'esperit de la qual enllaça directament amb l'eix que anima a la Residència. En aquest sentit, si la Ciència sempre cerca noves formes d'apropar-se, interpretar i anar més enllà de la realitat, na Montserrat Farré està fent el mateix: duu a terme una cerca continuada per a construir un món molt més amable i agradable per a tothom. D'aquesta manera, les seves creacions ens permeten a tots superar les nostres realitats més quotidianes i simples.

Na Montserrat Farré fa que la intensitat de les seves vivències s'expressin en creacions marcades per la intensitat del color com a màxima expressió de la seva visió del món. Aquesta es la característica que defineix la seva obra: viure intensament la Vida tot expressant-la a través de les seves creacions artístiques.

Gràcies, Montserrat per intentar contribuir a crear un món més intel·ligent, amable i sensible.

Dr.Lluís Calvo
Residència d'Investigadors,
IMF-CSIC

7 - 28 DE MAIG 2018

Cicle de

Conferències:

DILLUNS DE CIÈNCIA: per què fer recerca en ... Química

Organitza:

Residència d'Investigadors, Obra Social “la Caixa”, Delegació del CSIC a Catalunya, Institut de Química Avançada de Catalunya (IQAC-CSIC)

Assistents:

80

Programa

7 de maig

Conferència:

Medicaments: La química al servei de la salut

Ponent:

Dr. Antonio Delgado (Prof. Titular de la UB i Dr. vinculat a l'IQAC)

Els medicaments estan constituïts per associacions de substàncies químiques que utilitzem per pal·liar determinades dolències que afecten als éssers vius. En aquesta xerrada es descriuen els aspectes més rellevants que ens ajuden a entendre el com i el perquè de la utilitat terapèutica dels medicaments, així com les estratègies més comunes empleades per al seu descobriment i desenvolupament.

14 de maig

Conferència:

Tensioactius: de bombolles a cristalls líquids (la importància de la Nanoestructura)

Ponent:

Dr. Ramon Pons (Investigador Científic de l'IQAC)

Els tensioactius són molècules que s'adsorbeixen a les superfícies i en modifiquen les propietats. Degut a la seva estructura contenen regions de diferent afinitat pels solvents i aquestes diferències induïxen la formació de nanoestructures.

Aquestes nanoestructures poden tenir característiques diferenciades i es poden utilitzar en diferents camps, des de la neteja fins a la vehiculització de medicaments i la preparació de nanopartícules.

28 de maig

Conferència: **Dels rellotges a les proteïnes. De què serveix la recerca fonamental?**
Ponent: Dr. Ramon Crehuet (Científic Titular de l'IQAC)

Les repercussions socials i històriques de la recerca són difícilment predictible. I sovint subestimades. Què té a veure la destil·lació de l'aire amb els casinos de Las Vegas? O la invenció de la premsa amb el desenvolupament de la biologia cel·lular? Podia predir qui va inventar el rellotge de quars que jo sense ell no podria fer la meua recerca en biofísica computacional? I per tant, com puc explicar-vos de què servirà el que jo estic investigant?

11 DE MAIG 2018

Exposició: **FIRA DE SANT PONÇ: Exposició de fotografies del concurs celebrat el 2017**
Organitza: Unió de Sant Ponç
Assistents: 110

Programa

11 de maig

Col·loqui: **Antibiòtics naturals, aproximació etnobotànica al territori català**
Ponent: Teresa Garnatje (Institut Botànic de Barcelona (IBB, CSIC - ICUB))
Airy Graso (Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona)

11 de maig

Col·loqui: **Barreges de plantes medicinals. Quan el total és més que la suma de les parts**
Ponent: Joan Vallès (Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona)

22 - 25 DE MAIG 2018

Seminari: **Primer seminari RIACat sobre avaluació de l'impacte de la recerca**
Organitza: RIACat
Assistents: 330

4 - 18 DE JUNY 2018

Cicle de Conferències: **DILLUNS DE CIÈNCIA: per què fer recerca en ... MICROELECTRÒNICA**
Organitza: Residència d'Investigadors, Obra Social "la Caixa", Delegació del CSIC a Catalunya, Centre Nacional de Microelectrònica (IMB – CNM – CSIC)
Assistents: 82

Programa

4 de juny

Conferència: **Explorant el món subatòmic: detectors per a física de partícules**
Ponent: Dr. David Quirion (Institut de Microelectrònica de Barcelona (IMB – CNM, CSIC))

11 de juny

Conferència: **Interfases neurals**
Ponent: Dra. Rosa Villa (Institut de Microelectrònica de Barcelona (IMB – CNM, CSIC))

18 de juny

Conferència: **Energy harvesting: l' 'apoderament' energètic de la Internet de les Coses**
Ponent: Dr. Luis Fonseca (Institut de Microelectrònica de Barcelona (IMB – CNM, CSIC))

4 - 8 DE JUNY 2018

Congrés: **Congrés Universitat de Barcelona**
Organitza: UMAQ, ACT/Unlimited, Fun for all
Assistents: 350

Programa

4 - 5 de juny

Conferència: **UMAQ International Conference. "Understanding Quality in Media Accessibility"**
Organitza: UMAQ

6 de juny

Conferència: **ACT/Unlimited! 2 Symposium. Quality training, quality service in accessible live events**
Organitza: ACT/Unlimited

7 - 8 de juny

Conferència: **Fun for All V: International Conference on Video Game Translation and Accessibility**
Organitza: Fun for all

9 DE JUNY 2018

Jornada: **Jornada Científica Regenera en Psiconeuroinmunologia Clínica**
Organitza: REGENERA
Assistents: 90

12 DE JUNY 2018

Jornada: **En què et pot ajudar per als teus projectes o empresa la Xarxa de Sales Blanques de Micronanofabricació MICRONANOFABS)?**
Organitza: Red Española de Salas Blancas de Micro y Nano Fabricación (MICRO nano FABS)
Assistents: 50

18 - 19 DE JUNY 2018

Congrés: **30 Years of Macromolecular Crystallography in Barcelona**
Organitza: Institut de Biologia Molecular de Barcelona (IBMB – CSIC)
Assistents: 140

19 - 20 DE JUNY 2018

Congrés: **Third Translational Project Meeting Agenda**
Organitza: Institut d'Investigació Contra la Leucèmia Josep Carreras
Assistents: 40

28 DE JUNY 2018 - 5 DE JULIOL 2018

Concert: **14 Barcelona Festival of Song**
Organitza: Barcelona Festival of Song, Residència d'Investigadors
Assistents: 350

Programa

28 de juny

Presentació
del llibre: **Poesía en Roma**
Ponent: Santiago Montobbio (Poeta)

28 de juny

Concert: **Intoxicats d'amor - Cançons àrabs i sefardites**
Intèrpret: Ensemble Triada

30 de juny

Concert: **Dones Màgiques. Cançons de compositores brasileres**
Intèrpret: Luciana Monteiro (Mezzo soprano)
Poliana Alves (Mezzo soprano)
Flávio Carvalho (Tenor)
Guida Borghoff (Piano)

3 de juliol

Concert: **Casa de Fado**
Intèrpret: Clara Rozo (Veu)
Luis Gabriel Mesa (Piano)

5 de juliol

Concert: **Cançons ibèriques i llatinoamericanes**

9 DE JULIOL 2018

Jornada: **JORNADA MUNDIAL DEL SARCOMA A ESPANYA "Més enllà del sarcoma: persones, paraules i projectes amb ànima"**
Organitza: Associació Espanyola d'Afectats per Sarcomes (AEAS), Institució Milà i Fontanals del CSIC, Residència d'Investigadors
Coordinació: Natalia Fernández Díaz-Cabal
María José Ruiz
Jon Arrizabalaga
Assistents : 42

24 - 27 DE JULIOL 2018

Congrés: **Continental Europe Leadership Team Barcelona 2018**
Organitza: Greystar Spain, S.L.
Assistents: 120

17 - 21 DE SETEMBRE 2018

Congrés: **11th Ibero-American Congress on Sensors**
Organitza: Ibersensor 2018
Assistents: 310

22 DE SETEMBRE 2018

Congrés: **'Beyond the museum walls' Medical Collections and Medical Museums in the 21st Century**
Organitza: 19th Congress of the EAMHMS
European Association of Museums of the History of Medical Sciences
Assistents: 100

8 D'OCTUBRE 2018 - 10 DE DESEMBRE 2018

Cicle de
Conferències: **DILLUNS DE CIÈNCIA**
Organitza: Residència d'Investigadors, Centre de Recerca de Catalunya (CERCA), Obra Social "la Caixa"
Assistents: 237

Programa

8 d'octubre

Conferència: **El fracàs escolar dels descendents de la immigració a Catalunya: més que una assignatura pendent**

Ponent: Dr. Andreu Domingo (Centre d'Estudis Demogràfics (CED))
Dr. Jordi Bayona (Centre d'Estudis Demogràfics (CED))

Un percentatge important dels joves estrangers no obtenen el títol d'ESO al finalitzar els seus estudis a Catalunya. Aquest fet pot representar un problema important en la seva integració i expectatives futures en el mercat laboral, creixent la seva vulnerabilitat. Aquests resultats, però, poden ser fruit del propi procés migratori, que interfereix en l'assoliment escolar. En aquest context, aportem una nova visió que inclou una anàlisi des de la perspectiva de les generacions, en funció del lloc de naixement de l'alumne, del dels seus progenitors i de l'any d'arribada a Catalunya.

15 d'octubre

Conferència: **Genomes vegetals i elements transponibles: adn porqueria?**
Ponent: Dr. Carlos M. Vicient (Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG))

Des de fa temps se sap que una part important dels genomes vegetals, i d'Eucariotes en general, està format per elements transponibles, és a dir, fragments d'ADN capaços de generar noves còpies de si mateixos en d'altres llocs del genoma. La seqüenciació completa dels genomes d'unes 30 plantes ha corroborat aquest fet.

Per exemple, el 20% del genoma del meló, el 50% del genoma del cafè, el 85% del genoma de blat de moro o el 90% del genoma del blat està constituït per aquest tipus d'elements. En aquesta xerrada discutiré sobre el seu origen, el seu impacte sobre l'activitat dels gens, sobre l'estabilitat dels genomes i sobre l'evolució de les espècies.

29 d'octubre

Conferència: **Ciutats en xarxes transurbanes: cap a una síntesi entre història urbana, història de la ciència i història global?**

Ponent: Dr. Oliver Hochadel (IMF-CSIC)
José Pardo - Tomás (IMF-CSIC)
Álvaro Girón (IMF-CSIC)
Mònica Balltandre (CEHIC-UAB)
Agustí Nieto- Galan (CEHIC-UAB)

Taula rodona amb motiu de la presentació del llibre Sabers transatlàntics. Barcelona i Buenos Aires: connexions, confluències, comparacions (1850-1940)

Milions d'espanyols i argentins als segles XIX i XX, van travessar l'Atlàntic en tots dos sentits portant amb si les seves idees, emocions i pràctiques. Barcelona i Buenos Aires van ser ports molt importants en aquest tràfic, cosa que va facilitar en gran mesura una intensa circulació del coneixement entre aquestes dues ciutats, inserint-se ambdues urbs en xarxes transurbanes d'àmbit global. Aquest procés d'intercanvi no només va acabar per transformar persones i sabers, sinó també la pròpia trama urbana de les dues ciutats, les pràctiques que es van desenvolupar en elles. No és possible escriure la biografia d'aquestes dues ciutats aïlladament: les històries de Barcelona i Buenos Aires estan interconnectades, són locals i globals alhora.

El llibre s'insereix dins d'un emergent pol de la historiografia: el de les interconnexions transnacionals entre ciutats. La seva presentació constitueix una ocasió magnífica per establir un diàleg entorn de què pot aportar la història per entendre la intersecció entre el local i el global: Es pot fer una història urbana que sigui, alhora, global? Què pot aportar en un moment de globalització/urbanització accelerat? Una història de circulació dels sabers, amb perspectiva transurbana, ens permet entendre millor l'actual societat del coneixement?

La veritat és que cada vegada es fa més necessària una història urbana que traspassi els marcs locals, però també els nacionals: les ciutats es desenvolupen i muten inserides en xarxes transnacionals que condicionen els seus processos de canvi. Emergeix, d'altra banda, una nova història global que ha posat en relleu l'insostenible d'una gran narrativa en la qual urbanització es fa equivaler a industrialització. Ja no és possible defensar un model únic de "modernitat".

Les connexions entre Barcelona i Buenos Aires, tradicionalment representades com "second cities" en comparació a Londres o París, ofereixen un magnífic terreny per qüestionar aquestes velles narratives. I per suscitar una nova mirada que connectant els nivells local, nacional i transnacional, ofereixi alternatives al model de centre/perifèria.

5 de novembre

Conferència: **Manifestacions de l'energia i el seu ús per a un futur verd**

Ponent: Dr. Emigdio Chávez Ángel (Investigador postdoctoral, ICN2)

Malgrat l'augment rècord de les fonts d'energia renovables al voltant del món, les emissions de CO2 al 2017 van ser 37 milions de tones majors que al 2016. Marcant novament un rècord mundial. Aquests augments no ajuden a reduir les emissions en un 21% promeses per la UE i, tard o d'hora, serà obligatòria una reducció del desaprofitament d'energia, la qual, en general, es presenta en forma de calor transferida al medi ambient.

En aquesta xerrada es farà un revisió de les majors perdudes energètiques que succeeixen en el dia a dia i de com els científics de diverses àrees estan treballant per aconseguir dipòsits que no solament consumeixen menys, si no que també extreguin la seva energia de funcionament dels llocs menys pensats com per ser la calor dels nostres cossos.

12 de novembre

Conferència: **Aprofitant la imperfecció en la naturalesa: des de l'òptica quàntica fins a la pol·linització per les abelles**

Ponent: Dr. David García (Investigador Ramón y Cajal, ICN2, CSIC and BIST)

La precisió és una virtut de la ciència en general i de la nanotecnologia, en particular, on els dispositius a escala nanomètrica son cuidadosament fabricats per tal de obtenir aplicacions en els règims clàssics i quàntics. En aquesta tecnologia, les imperfeccions sovint imposen límits greus, però en alguns casos es el desordre pot permetre noves funcionalitats. En general, quan els humans dissenyen dispositius per tal d'obtenir determinada funcionalitat, sovint prioritzen els patrons ordenats i la simetria sobre qualsevol altra cosa. La física quàntica, la nanotecnologia o la fotònica són exemples clars on es requereixen dispositius fabricats amb precisió a escala nanomètrica per fer interactuar eficientment la llum i la matèria i obtenir una sèrie d'aplicacions com l'emissió de llum eficient, la recollida d'energia, els protocols per a la seguretat quàntica o la generació d'unió entre la llum per a la tecnologia d'informació quàntica. La imperfecció de fabricació ineludible en aquests sistemes imposa uns límits de rendiment que dificulten la seva funcionalitat i, per tant, es consideren molestos.

Tanmateix, a la natura, les funcionalitat s'optimitzen no necessàriament a través de la simetria. En aquesta xerrada, revisaré el paper de la imperfecció a la natura i com s'explota en molts sistemes i situacions diferents que van des dels sistemes quàntics nanomètrics, a través de la visió humana fins i tot el seu paper en la pol·linització de les abelles.

19 de novembre

Conferència: **Xarxes neuronals per a la presa de decisions**

Ponent: Dr. Klaus Wimmer (Investigador CRM)

Com prenem decisions? Per exemple, si conduïm amb cotxe rebem molta informació, de vegades contradictòria, dels senyals de tràfic, del GPS, del copilot – com decidim girar a l'esquerra o a la dreta quan ens acostem a una bifurcació? Vaig a presentar com els neurocientífics poden estudiar aquesta presa de decisions perceptuals usant simples tasques que requereixen la deliberació entre diverses alternatives. A més, mostraré com simulem aquestes tasques en xarxes neuronals artificials per comprendre com el cervell “calcula” una decisió.

26 de novembre

Conferència: **H2O: què en sabem d'aquesta sorprenent i fascinant molècula?**

Ponent: Dr. Jordi Fraxedas (Cap del Grup de Microscòpia de Sonda de Força i Grup Nanoenginyeria de Superfície, ICN2)

Les molècules d'aigua (H₂O) tenen un caràcter camaleònic que és fonamental per a la vida a la Terra (tal i com l'entendem).

Aquesta sorprenent adaptabilitat fa possible la funcionalitat de les biomolècules, que hi hagi una gran varietat d'estructures tant en l'estat sòlid (gel) com líquid (aigua), que tingui propietats especials (el gel s'expandeix), que sigui capaç de segrestar altres molècules, que es dissociï actuant com dissolvent i que actuï com medi de transport i de combustible. La llista sembla no tenir aturador i veurem com la combinació màgica d'aigua i llum solar indueix moviment.

3 de desembre

Conferència: **La gestió de la diversitat a l'Europa del segle XXI**

Ponent: Dra. Yolanda Aixelà (Antropòloga a la Institució Milà i Fontanals del CSIC)

Com es gestionen les diversitats a Europa al segle XXI? Hi ha diferències entre els països europeus? Reben la mateixa consideració la gestió de les diversitats ètniques i culturals que les religioses, especialment la musulmana?

La resposta a aquestes preguntes va tenir un desenllaç inesperat en constatar que l'Europa actual manté vigents, dins dels seus territoris, les mateixes fórmules de gestió de la diversitat que van aplicar als seus imperis colonials. La sessió revisarà breument les polítiques aplicades per França, Espanya, Països Baixos, Gran Bretanya i Portugal, comparant-les entre si, i observant el seu impacte en països d'escassa tradició colonial com Alemanya.

El resultat, descoratjador, demana una presa de consciència urgent d'aquestes continuïtats colonials que neutralitzi els llegats del passat.

La conferència es basa en la publicació *The Management of Religious, Ethnic and Cultural Diversity in Europe in the 21st Century. The variety of National Approaches*. NY, Lewinston: Edwin Mellen, 2018 (propera publicació a Edicions Bellaterra al març del 2019).

10 de desembre

Conferència: **No tot el que tremola és Parkinson**

Ponent: Dra. Marta Pulido Salgado (Investigadora post-doctoral a l'IDIBAPS)

Tot i que la tremolor és la manifestació clínica més coneguda de la malaltia de Parkinson, molts dels pacients afectats no presenten aquest símptoma. Alhora d'altres afeccions degeneratives, o bé benignes també poden presentar aquesta alteració motora. És possible, doncs, diagnosticar de forma acurada a les persones malaltes? En aquesta xerrada descobrirem algunes de les tècniques que des del laboratori ens poden ajudar a afrontar aquest repte.

16 D'OCTUBRE 2018

Seminari: **Seminari IMP - Viena (Research Institute of Molecular Pathology)**

Organitza: Research Institute of Molecular Pathology

Assistents: 20

22 - 26 D'OCTUBRE 2018

Curs: **Curs de Bones Pràctiques Científiques**

Organitza: Fundació General del CSIC

Assistents: 175

27 D'OCTUBRE 2018

Debat: **RESADEBAT. Exhibició i Conferències**

Organitza: Creystar

Assistents: 35

6 - 18 DE NOVEMBRE 2018

Exposició: **FOTCIÈNCIA15. Les imatges més boniques de la ciència**
Organitza: Residència d'Investigadors, Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, CSIC, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT), Fundació Jesús Serra
Participació: Miguel Simón
Gemma Rius
Gonzalo Murillo
Assistents: 134

6 - 9 DE NOVEMBRE 2018

Congrés: **Reunió / Congrés CARMENES**
Organitza: Institut Estudi Espacials de Catalunya (IEEC)
Assistents: 240

12 - 14 DE NOVEMBRE 2018

Congrés: **2nd annual presential meeting of the CLIMALERT project**
Organitza: Centre d'Investigació i Desenvolupament (CID - CSIC)
Assistents: 60

22 DE NOVEMBRE 2018

Concert: **Antonio Soler. Obra vocal en latín. Concert La Grande Chapelle**
Organitza: Residència d'Investigadors, Institució Milà i Fontanals del CSIC (IMF-CSIC), El Institut Nacional de les Arts Escèniques i de la Música és l'organisme del Ministeri de Cultura i Esport
Presentació: Mariano Lambea
Albert Recasens
Assistents: 90

La Institució Milà i Fontanals (CSIC) i la Residència d'Investigadors CSIC - Generalitat de Catalunya, amb motiu dels seus 50è i 20è aniversaris, tenen el plaer de convidar-vos a la presentació del CD - 13 de la col·lecció " Música Poética", que patrocina el CSIC i Lauda Musica, i al concert de La Grande Chapelle

26 - 27 DE NOVEMBRE 2018

Congrés: **Consortium Meeting**
Organitza: LEITAT - Technological Center
Assistents: 160

28 DE NOVEMBRE 2018

Jornada: **Young Academy of Europe**
Organitza: Academia Europaea
Assistents: 40

29 - 30 DE NOVEMBRE 2018

Trobada: **Una mirada enlaire... Sostres, teginals i voltes: construcció, història i conservació**
Organitza: Patrimoni UB
Assistents: 200

10 - 12 DE DESEMBRE 2018

Congrés: **INFRAMIX - General Assembly**

Organitza: ENIDE

Assistents: 60

17 - 19 DE DESEMBRE 2018

Congrés: **GLOBAQUA**

Organitza: IDAEA - CSIC

Assistents: 250